

5.12.2015

VASTUULLISUUDEN AALLONHARJALLA

Vastuullisuuden merkitys kasvaa vauhdilla ja kyydissä pysyminen vaatii aktiivista paneutumista. Eltekon Oy järjesti 19. marraskuuta Yritysvastuun ajankohtaispäivän, jossa käsitelimme uutta ja oleellisinta tietoa vastuullisuudesta syventyen vastuullisuusviestintään, standardeihin ja ihmisoikeuksiin. Paikalle oli saapunut joukko eri yritysten edustajia, joiden kanssa vietettiin inspiroiva päivä.

Raportointi on vain jäävuoren huippu

Päälleliimattu, irrallinen, satunnainen - termejä, joihin törmää liian usein puhuttaessa yritysvastuusta. Vastuullisuuden ja viestinnän vanhemman konsultin Riikka Rantakarin tavoite on, että vastuullisuus olisi osa yrityksen arkea, joka on läsnä kaikessa niin johdon kuin työntekijöiden tekemisessä. Raportointi, code of conduct ja eettiset toimintaohjeet ovat hyviä tapoja lähestyä vastuullisempia toimintatapoja. Koko toimijan läpäisevässä, niin sisäisessä kuin ulkoisessa, vastuullisuusviestinnässä on kyse isommasta kokonaisuudesta.

Riikka Rantakari johdatti yleisön vastuullisuusviestinnän saloihin.

Aina riskien hallinta ei onnistu ja yritykset joutuvat tekemään ikäviäkin päätöksiä arvolupauksistaan huolimatta. Taloudellisia realiteetteja ei oikeamielisinkään toimitusjohtaja voi sivuuttaa. Rantakarin mukaan tärkeintä onkin "miten tehdään" eikä "mitä tehdään". Osallistujia mietitytti esimerkiksi yt-neuvottelut, joiden aikana avoin sisäinen viestintä on kaiken perusta – myös irtisanotut työntekijät ovat aktiivisesti viestivä sidosryhmä ja työnsä pitävät säilyttävät työmotivaationsa.

Ajankohtaispäivän osallistujat toivovat lisää yhteistyötä toimialojen sisällä. Perinteisesti yritykset suojelevat käytäntöjään kilpailun nimissä, mutta vastuullinen yritys tähtää yhteiseen hyvään, ja se tarkoittaa tiedon jakamista.

Oppimista ja yhteisymmärrystä alihankkijoiden kanssa

Sekä Sami Nikander Kemianteollisuus ry:ltä, että Paula Fontell Ethicasta ovat tehneet vastuullisuusasioihin liittyviä arviointoja kehittyvissä maissa. Kumpikin tähdentää, että oppiminen on aina molemminpuolista ja keskustelut ovat olennainen osa vastuullisuuskulttuurin levittämistä. ”Kun aasialainen yrittäjä ymmärtää, että noudattamalla standardeja hän saa bisnestä Eurooppaan, hän alkaa toimia” Nikander kertoo kokemuksestaan.

Sami Nikander esittelee ISO 14001 -ympäristöjärjestelmämallin uuden version.

Suomalaiset helposti unohtavat, että ihmisoikeusrikkomukset eivät ole utopiaa kotimaassakaan. ”Esimerkiksi aasialaisten marjanpoimijoiden rekryointi- ja palkitsemiskäytännöissä saattaa piillä pakkotyön tyyppisiä riskejä, ja niin sanotussa 0-työsopimuksissa sekä uusissa digitalisaation mukanaan tuomissa työskentelymuodoissa voi nousta esille esimerkiksi elämiseen riittävään palkkaan liittyviä kysymyksiä” Fontell toteaa. Ihmisoikeusvaikutusten kartoituksen avulla yritys tai organisaatio tulee tietoisiksi toimintaansa mahdollisesti liittyvistä ihmisoikeusriskeistä, ja voi myös viestiä ottavansa ihmisoikeuksiin liittyvät asiat tosissaan.

ISO-perhe uudistuu ja kasvaa

Loppusyksystä 2015 julkaistussa ISO 14001 -ympäristöjärjestelmämallin uudessa versiossa on riskipohjainen lähestymistapa, joka antaa organisaatiolle mahdollisuuden priorisointiin. ”Myös elinkaarinäkökulma korostuu ja organisaatiolle annetaan entistä enemmän vastuuta tuotteen elinkaaresta” Nikander opastaa. Raskaasti toteutettavaa elinkaarianalyysiä ei kuitenkaan vaadita.

Sari Sahlberg Suomen standardisoimisliitosta esitteli valmisteilla olevaa ISO 45001 -standardia, joka aikanaan korvaa OHSAS 18001 Työterveys- ja työturvallisuusjohtamisjärjestelmän. Standardiluonnos sisältää edistyksellisesti kohdan työsuojelukulttuurin kehittämisestä. ”Vastakkaisista mielipiteistä huolimatta, näinkin vaikeasti mitattava kohta saatiin osaksi standardia” Sahlberg selvittää luomisprosessia.

Laila Törnroos, Marita Neenberg (Valmet Automation) ja Riikka Mäkelä (Ahma Ympäristö) hymyssä suin onnistuneen koulutuspäivän päätteeksi.

Koulutuksen päätteeksi Eltekon Oy:n toimitusjohtaja Laila Törnroos kertoi ISO 26000 - yhteiskuntavastuunstandardista, joka on kokonaisvaltainen vastuullisuuden opas. ”Vaikka ISO 26000 ei ole johtamisjärjestelmästandardi, sen käyttö on järkevää, sillä se helpottaa vastuullisuusstruktuurin luomista” Törnroos kirkastaa. Standardi on hyvin monikäyttöinen ja sitä voi käyttää esimerkiksi toimitusketjun hallinnassa, kuten Marks & Spencer. Sitä myös viedään aktiivisesti muun muassa Lähi-itään ja Pohjois-Afrikkaan kouluttamalla ja avustamalla paikallisia asiantuntijoita.

Martta Nieminen